Bijlage 5 - Actualisatie verkennend natuurwaardenonderzoek

Heukelom Verbeek landschapsarchitectuur, 2007

plan:	Actualisatie Verkennend natuurwaardenonderzoek voor:
	N278 Aan de Fremme - De Hut
opdrachtgever:	Provincie Limburg
datum	29 maart 2013
projectnummer:	PL-157.701

bureau VERBEEK
landschapsarchitectuur / ecologie / stedelijk ontwerp

N278 Aan de Fremme - De Hut

actualisatie verkennend natuurwaardenonderzoek

projectnummer: PL-157.701

bureau VERBEEK
landschapsarchitectuur / ecologie / stedelijk ontwerp

gulpen, 29 maart 2013

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 3
Inleiding 4
1 Methode 5
2 Terreinbeschrijving 6
3 Natuurwaarden 8
3.1 Flora 8
3.2 Fauna 9
3.3 Conclusies 12
4 Globale effectbeoordeling 13
4.1 Zoogdieren - vleermuizen 13
4.2 Zoogdieren - Eekhoorn 14
4.3 Vogels 14
4.4 Zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet 15
4.5 Conclusies in relatie tot de Flora- en faunawet 15
Literatuurlijst 16
Bijlage 1: Lijst van bij het veldbezoek aangetroffen soorten 17

Inleiding

De Provincie Limburg is voornemens het gedeelte van de N278 tussen de aansluiting met de Aan de Fremme in Margraten en de aansluiting met de N598 bij De Hut te renoveren. Ter plekke van de aansluiting met de Aan de Fremme wordt een rotonde aangelegd. Daarnaast wordt het vrijliggend fietspad aan de noordzijde van de weg deels verlegd. Hiervoor is in 2007 reeds een verkennend natuurwaardenonderzoek uitgevoerd, in 2008 aangevuld met een flora-onderzoek(Heukelom Verbeek, 2007/2008). Ten behoeve van de voorgenomen herinrichting van de weg is het noodzakelijk om het bestemmingsplan ter plekke te actualiseren. In verband met deze aanpassing van het bestemmingsplan dient nagegaan te worden wat de gevolgen zijn voor het aspect ecologie. De Provincie Limburg heeft bureau VERBEEK opdracht verleend om een verkennend natuurwaardenonderzoek uit te voeren in het gebied, als actualisatie van het onderzoek uit 2007. Het voorliggende rapport bevat de resultaten van dit onderzoek. Figuur 1 geeft de ligging van het onderzoeksgebied weer.

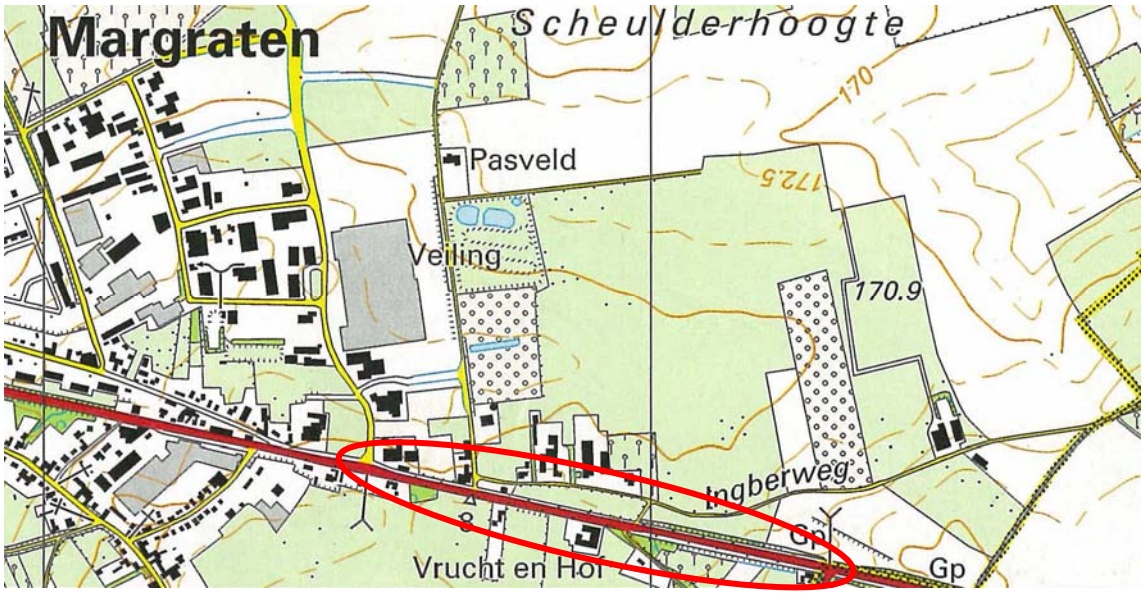

Figuur 1: Ligging onderzoeksgebied.

Bureau VERBEEK

ir. M.A. Blaas
landschapsarchitect bnt

drs. G.M.T. Peeters
ecoloog

Gulpen, 29 maart 2013

1 Methode

Op 6 februari 2013 is een veldbezoek gebracht aan het onderzoeksgebied en de directe omgeving. Alle tijdens dit veldbezoek in het onderzoeksgebied aangetroffen wilde planten en diersoorten zijn genoteerd. Er is bijzondere aandacht besteed aan de mogelijke aanwezigheid van wettelijk strenger beschermde soorten (Flora- en faunawet categorie 2 en 3) en de geschiktheid van het terrein voor deze soorten.

Aan de hand van de rapportage van het verkennend natuurwaardenonderzoek in 2007 en de hiertoe geraadpleegde gegevensbronnen, van de rapportage van het aanvullend floraonderzoek in 2008 (Heukelom Verbeek, 2008), van verspreidingsatlassen en van via internet toegankelijke verspreidingsgegevens van flora en fauna is nagegaan welke strenger beschermde planten- en diersoorten voorkomen in de omgeving van de onderzoekslocatie. Daarnaast is een zogenaamde *beknopte gegevensaanvraag* bij het Natuurloket gedaan voor de twee kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in hoofdstuk 6. De aldus verkregen informatie is merendeels slechts beschikbaar op kilometerhok niveau of op uurhok niveau, terwijl een deel van deze verspreidingsgegevens daarnaast niet meer erg actueel is. Op basis van in het onderzoeksgebied aanwezige terreinkenmerken en de ecologie van de soorten is een inschatting gemaakt van de mogelijkheid dat strenger beschermde planten en diersoorten momenteel duurzaam in het onderzoeksgebied voorkomen.

2 Terreinbeschrijving

Het onderzoeksgebied wordt gevormd door de bermen en aangrenzende perceelranden van de N278 van Margraten (aansluiting Aan de Fremme) tot aan de aansluiting met de N598 (De Hut), betreffende km 7,8 - km 8,5. Een luchtfoto met de ligging van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 2. Het onderzochte wegtraject heeft een lengte van circa 750 m. De begrenzing van het onderzoeksgebied is niet scherp, maar ligt gemiddeld op enkele tot maximaal circa tien meter ter weerszijden van het wegdek of het naastgelegen fietspad. Aanliggende taluds zijn tot het onderzoeksgebied gerekend; aanliggende bebouwing en tuinen echter niet.

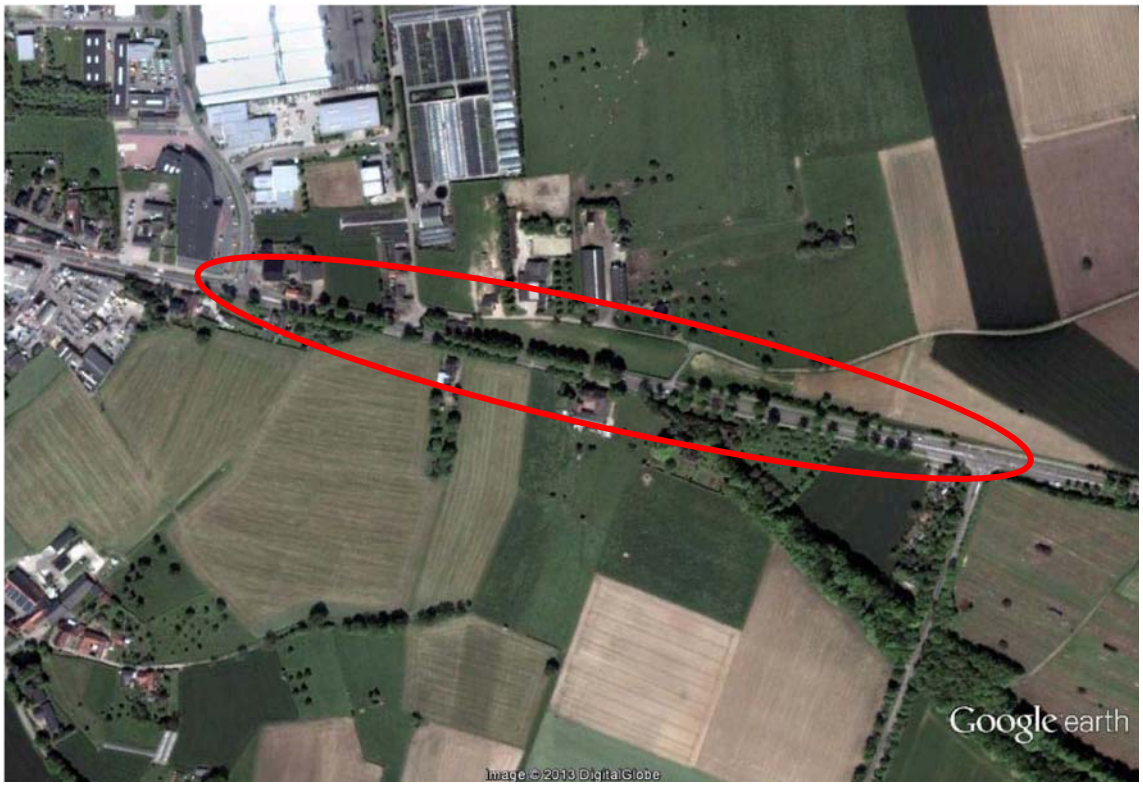

Figuur 2: Locatie van het onderzoeksgebied (bron: Google Earth).

Het onderzochte wegtraject ligt aan de oostzijde van de bebouwing van Margraten (zie figuur 3 en 4). Met uitzondering van de directe omgeving van de aansluiting met de N598 is de weg over de gehele lengte aan weerszijden begrensd door smalle grazige bermen met bomenrijen (zie figuur 5). De begroeiing van de bermen bestaat uit algemene soorten. Oostelijk van de Vruchtenhof is de N278 verhoogd gelegen ten opzichte van de omgeving. De taluds zijn hier begroeid met grazige ruigte en struweel (zie figuur 6). De aangrenzend gelegen percelen zijn merendeels in gebruik als akkerland en grasland, met verder bebouwd gebied, een boomkwekerij en tuinen. Enkele perceelgrenzen worden gemarkeerd door geschoren meidoornhagen.

Figuur 3: De N278 ter hoogte van de aansluiting Aan de Fremme, gezien in oostelijke richting.

Figuur 4: De N278 ter hoogte van de aansluiting met de N598, gezien in westelijke richting.

Figuur 5: De N278 wordt begrensd door smalle grazige bermen met bomenrijen.

Figuur 6: Verhoogd gelegen N278 ten oosten van de Vruchtenhof, gezien in westelijke richting.

3 Natuurwaarden

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden in het onderzoeksgebied zijn waarnemingen van 9 soortgroepen beschikbaar. Deze soortgroepen zijn vaatplanten, zoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelde dieren. In de teksten wordt conform de Flora- en faunawet onderscheid gemaakt tussen niet beschermde soorten, algemene soorten (categorie 1), beschermde soorten (categorie 2) en streng beschermde soorten (categorie 3). Overzichten van de tijdens het veldbezoek aangetroffen soorten van deze soortgroepen zijn als bijlage 1 in dit rapport opgenomen.

3.1 Flora

Vaatplanten
Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied 37 soorten hogere planten aangetroffen. Een overzicht van de waargenomen plantensoorten is in bijlage 1 bij deze rapportage opgenomen. Tuinplanten en aangeplante soorten zijn niet geregistreerd, maar bij twijfel over de oorsprong van een soort is ze wel genoteerd. Eén soort wordt genoemd op de landelijke Rode lijst, te weten de Rode kornoelje (*gevoelig*), maar het is vrijwel zeker dat de soort hier in het verleden is aangeplant. Geen van de aangetroffen soorten geniet wettelijk bescherming krachtens de Flora- en faunawet.

Tijdens het verkennend onderzoek in 2007 en het floraonderzoek in 2008 zijn in het onderzoeksgebied geen wettelijk beschermde plantensoorten aangetroffen. Bij de provinciale vegetatiekartering in 2009 zijn in het onderzoeksgebied evenmin wettelijk beschermde plantensoorten aangetroffen. Elders in de twee kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen is dat jaar één wettelijk beschermde plantensoort aangetroffen, te weten de Wilde marjolein (categorie 2: beschermde soort). Het Natuurloket noemt voor de betreffende kilometerhokken de aanwezigheid van vijf wettelijk beschermde plantensoorten, waaronder drie strenger beschermde soorten. Het is niet bekend welke soorten dit betreft.

Naar Wilde marjolein en eventueel andere in het plangebied te verwachten wettelijk beschermde plantensoorten is tijdens het floraonderzoek in 2008 (Heukelom Verbeek, 2008) vergeefs gezocht. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat deze situatie in de daaropvolgende jaren is veranderd. De aanwezigheid van wettelijk strenger beschermde plantensoorten in het onderzoeksgebied kan derhalve uitgesloten worden geacht.

3.2 Fauna

3.2.1 Zoogdieren

Vleermuizen
Volgens gegevens in 'Zoogdieren van Limburg' (Huizenga *et al.*, 2010) zijn in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 1994-2007 acht vleermuissoorten (alle categorie 3: streng beschermde soorten) waargenomen: Gewone baardvleermuis, Watervleermuis, Ingekorven vleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Grijze grootoorvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Rosse vleermuis. Het Natuurloket noemt voor beide kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen voor de periode 2000-2010 slechts twee vleermuissoorten, maar noemt beide kilometerhokken slecht onderzocht op zoogdieren. Uit het oostelijke van de twee kilometerhokken is in elk geval een recente waarneming van een Ingekorven vleermuis beschikbaar die werd gevangen in een stal te Ingber (bron: www.waarneming.nl).

Informatie over de aanwezigheid en het terreingebruik van vleermuizen in het onderzoeksgebied is niet beschikbaar. Door de aanwezigheid van grazige bermen en taluds, struweel, akkers, graslanden, bomenrijen en bebouwing vormt het onderzoeksgebied een mogelijk leefgebied voor diverse soorten vleermuizen. Tijdens het veldbezoek werden bij verschillende bomen langs de N278 holtes opgemerkt die geschikt lijken als zomer- of winterverblijf voor boombewonende vleermuissoorten. Daarnaast moet worden gerekend met de aanwezigheid van foeragerende of overvliegende vleermuizen. De bomenrijen aan weerszijden van de weg zijn vrijwel ononderbroken en vormen een mogelijke vliegroute tussen de bebouwde kom van Margraten en de Vosgrubbe. Nabijgelegen gebouwen zijn overigens niet tot het onderzoeksgebied gerekend en derhalve niet beoordeeld op hun geschiktheid voor vleermuizen.

Overige zoogdieren
Tijdens het veldbezoek werden op verschillende plekken in de bermen langs de N278 en in aangrenzende graslanden molshopen waargenomen. De Mol komt in Limburg en Nederland algemeen voor en is hier niet in zijn voorkomen bedreigd. De soort is wettelijk beschermd krachtens de Flora- en faunawet (categorie 1: algemene soort).

In 'Zoogdieren van Limburg' worden voor het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 1994-2007 naast meerdere algemene soorten zeven strenger beschermde zoogdiersoorten genoemd, te weten Waterspitsmuis, Eekhoorn, Grote bosmuis, Hazelmuis, Steenmarter, Das en Wild zwijn. Het Natuurloket noemt voor beide kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen voor de periode 2000-2010 de aanwezigheid van drie strenger beschermde zoogdiersoorten. Het is niet bekend welke soorten het betreft. Van Das en Steenmarter zijn in elk geval waarnemingen beschikbaar die betrekking hebben op het onderzoeksgebied: van de Das is een zichtwaarneming uit 2006 bekend langs de N278 nabij de Vruchtenhof (186.8-314.1), en van de Steenmarter is een waarneming uit 2010 bekend van een verkeersslachtoffer (189.9-314.2).

Door de aanwezigheid van opgaand geboomte moet in (en langs) het onderzoeksgebied worden gerekend met de mogelijke aanwezigheid van de Eekhoorn. Tijdens het veldbezoek werden in één van de eiken langs de weg ter hoogte van de Vruchtenhof twee bolvormige nesten waargenomen die mogelijk van de Eekhoorn zijn.
Ofschoon er enkele waarnemingen van de Das bekend zijn die betrekking hebben op het onderzoeksgebied en ofschoon de omgeving van het onderzoeksgebied een geschikt leefgebied

vormt voor de soort, is van een duurzame aanwezigheid in het onderzoeksgebied geen sprake. Dassenburchten zijn in de taluds langs de weg niet aanwezig, en langs een groot deel van het onderzochte wegtraject is een dassenraster aanwezig. De Steenmarter heeft zijn vaste verblijfplaatsen in gebouwen en dergelijke en is voornamelijk in en rond de gebouwen langs het onderzoeksgebied te verwachten. Een duurzame aanwezigheid van Waterspitsmuis, Grote bosmuis, Hazelmuis, Wild zwijn en eventueel andere strenger beschermde zoogdiersoorten kan door het ontbreken van geschikt leefgebied uitgesloten worden.

3.2.2 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied vier vogelsoorten (categorie 3: streng beschermde soorten) waargenomen. Een overzicht van alle waargenomen soorten is opgenomen in bijlage 1 bij deze rapportage. Het betreft alle in Nederland en Limburg algemeen voorkomende soorten die in ons land niet in hun voorkomen zijn bedreigd. Eén soort wordt genoemd op de Rode Lijst, te weten de Huismus (*gevoelig*). Van deze soort zijn de nesten jaarrond beschermd.

Tijdens het provinciaal broedvogelonderzoek in 2010 waarbij alleen minder algemene en zeldzame soorten worden onderzocht, zijn in het onderzoeksgebied twee territoria van de Zwarte kraai aangetroffen. Daarnaast werden bij de aangrenzend gelegen bebouwing twee territoria van de Zwarte Roodstaart vastgesteld. In de twee kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen zijn dat jaar 40 soorten broedvogels aangetroffen, waaronder drie soorten met jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen, te weten de Steenuil, Buizerd en Huismus. Ten aanzien van soorten met jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen zijn volgens de gegevens in de 'Avifauna van Limburg' (Hustings *et al.,* 2006) in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 1992-2004 nog vijf andere broedvogelsoorten met jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen aangetroffen: Havik, Sperwer, Kerkuil, Ransuil en Grote gele kwikstaart.

Ofschoon de directe omgeving van het onderzoeksgebied een afwisselend karakter heeft waar veel vogelsoorten een geschikt broedbiotoop kunnen vinden, waaronder soorten met jaarrond beschermde nesten, is gezien zijn geringe breedte in het onderzoeksgebied zelf slechts een beperkt aantal vogelsoorten te verwachten. Hier valt vooral te rekenen met een algemeen voorkomende zangvogelsoorten die broeden in de bomen langs de weg. Voor zover hier al soorten met jaarrond beschermde nesten te verwachten zijn, kon de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten tijdens het veldbezoek worden uitgesloten. Er werden hier uitsluitend enkele kraaiennesten opgemerkt.

3.2.3 Amfibieën, reptielen en vissen

Amfibieën
Volgens de landelijke verspreidingsgegevens van RAVON (Van Delft *et al.,* 2012) zijn in de periode 2002-2011 naast enkele algemenere soorten vier strenger beschermde amfibieënsoorten vastgesteld in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen, namelijk Alpenwatersalamander (categorie 2: beschermde soort), Vinpootsalamander, Kamsalamander en Vroedmeesterpad (alle categorie 3: streng beschermde soorten). Het Natuurloket noemt voor de twee kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen voor de periode 2000-2010 slechts twee amfibieënsoorten, waaronder één strenger beschermde soort. Het is aannemelijk dat dit de Alpenwatersalamander betreft. Door het ontbreken van open water of andere vochtige biotopen vormt het onderzoeksgebied echter geen aantrekkelijk leefgebied voor amfibieën. Een duurzame aanwezigheid van strenger beschermde amfibieënsoorten is derhalve uitgesloten.

Reptielen
De verspreidingsgegevens van RAVON geven voor het betreffende uurhok twee reptielensoorten, te weten Hazelworm (categorie 3: streng beschermd) en Levendbarende hagedis (categorie 2: beschermd). Bij het Natuurloket zijn voor de twee kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen geen waarnemingen van strenger beschermde reptielensoorten bekend. Mede door het ontbreken van geschikt leefgebied lijkt een duurzame aanwezigheid van reptielen in het onderzoeksgebied uitgesloten.

Vissen
De verspreidingsgegevens van RAVON noemen voor het betreffende uurhok één wettelijk beschermde vissoort, namelijk de Beekdonderpad (categorie 2: beschermde soort). Het Natuurloket noemt voor de twee kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen geen wettelijk beschermde vissoorten. Door het ontbreken van open water komen in het onderzoeksgebied geen vissen voor.

3.2.4 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelde dieren

Dagvlinders
Volgens het 'Waarnemingenverslag 2007 dagvlinders, libellen en sprinkhanen' (EIS-Nederland *et al.*, s.a.) zijn in de periode 1999-2006 géén wettelijk beschermde dagvlindersoorten vastgesteld in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen. Het Natuurloket noemt voor de twee kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen evenmin wettelijk beschermde dagvlindersoorten maar beschouwt de betreffende kilometerhokken slecht onderzocht op dagvlinders. Op basis van hun ecologie en verspreiding kan de aanwezigheid van wettelijk beschermde dagvlindersoorten in het onderzoeksgebied worden uitgesloten.

Libellen
In de periode 1999-2006 zijn er volgens voornoemd Waarnemingenverslag géén wettelijk beschermde libellensoorten aangetroffen in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen. Het Natuurloket noemt voor de betreffende kilometerhokken evenmin beschermde libellensoorten. Door het ontbreken van open water of vochtige biotopen vormt het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied voor libellen. Een duurzame aanwezigheid van wettelijk beschermde libellensoorten kan op grond van hun ecologie en verspreiding uitgesloten worden.

Overige soortgroepen
Ten aanzien van de 'overige soortgroepen' (kevers, kreeftachtigen, tweekleppigen) zijn bij het Natuurloket geen waarnemingen van strenger beschermde soorten (categorie 2 of 3) bekend voor de twee kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen. De aanwezigheid in het onderzoeksgebied van strenger beschermde vertegenwoordigers van deze 'overige soortgroepen' kan op grond van hun verspreiding en ecologie (Janssen & Schaminée, 2008) worden uitgesloten.

3.3 Conclusies

Aan de hand van de resultaten van het veldbezoek en de gegevens uit de geraadpleegde literatuur kunnen de volgende conclusies worden getrokken aangaande het voorkomen van beschermde flora en fauna in het onderzoeksgebied:

1. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen bijzondere natuurwaarden aangetroffen.

2. In het onderzoeksgebied komen strenger beschermde diersoorten voor, namelijk een aantal algemene broedvogelsoorten. Daarnaast valt te rekenen met de mogelijke aanwezigheid van één of enkele vleermuissoorten en de Eekhoorn. Ten aanzien van vleermuizen dient te worden gerekend met de mogelijke aanwezigheid van zomer- en/of winterverblijfplaatsen van boombewonende soorten, van vliegroute(s) en van foeragerende vleermuizen.

3. Wettelijk strenger beschermde (categorie 2 en 3) soorten planten, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en 'overige ongewervelden' komen in het onderzoekgebied niet voor.

Voor niet beschermde soorten en algemene soorten (categorie 1) is slechts de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet van toepassing (zie hoofdstuk 4). De effecten van de voorgenomen ingreep op (streng) beschermde soorten, voor zover van belang voor het onderzoeksgebied, worden in hoofdstuk 4 globaal beoordeeld.

4 Globale effectbeoordeling

Op basis van de conclusies uit hoofdstuk 3 kan worden gesteld, dat bij de voorgenomen realisatie van de BMV rekening gehouden dient te worden met vleermuizen, Eekhoorn en broedvogels. Voor de overige planten- en diersoorten (zowel categorie 1 als niet beschermd) geldt de algemene zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet die aan het einde van dit hoofdstuk wordt toegelicht.

Figuur 7: Concept schetsontwerp N278 Aan de Fremme - De Hut, oktober 2012.

De voorgenomen ingreep bestaat uit de renovatie van het weggedeelte van de N278 tussen de aansluiting met de Aan de Fremme in Margraten en de aansluiting met de N598 bij De Hut. Ter plekke van de aansluiting met de Aan de Fremme wordt een rotonde aangelegd. De kruising met het Pasveld, de eerste zijstraat oostelijk van de Aan de Fremme, wordt herzien, zodat de verkeersveiligheid ter plekke toeneemt. Daarnaast wordt het vrij liggende fietspad aan de noordzijde van de weg deels verlegd. Daarnaast worden zowel rijweg als fietspaden van een nieuwe laag asfalt voorzien. In verband met de renovatie van de weg dient een aantal laanbomen te wijken. Daarnaast breidt de weg op een tweetal locaties uit op aangrenzende percelen.

4.1 Zoogdieren - vleermuizen

Het onderzoeksgebied vormt mogelijk het leefgebied voor een aantal soorten vleermuizen, te weten Gewone baardvleermuis, Watervleermuis, Ingekorven vleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Grijze grootoorvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Rosse vleermuis (alle categorie 3: streng beschermd). Van deze soorten zijn de vaste verblijfplaats en het essentiële leefgebied (foerageergebied en de routes daar naartoe) beschermd via de Flora- en faunawet.

In verschillende van de bomen langs de N278 zijn holtes aanwezig die geschikt lijken als zomer- of winterverblijfplaats voor boombewonende vleermuizen. Indien enkele laanbomen gerooid dienen te worden is het noodzakelijk om inzicht te krijgen in het al dan niet aanwezig zijn van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Hiertoe dient een nader onderzoek te worden uitgevoerd op basis van het vleermuisprotocol.
Indien vast verblijfplaatsen worden aangetroffen dan dient allereerst overwogen te worden de te rooien bomen te behouden. Is dit niet mogelijk en liggen daar zwaar wegende redenen aan ten grondslag, dan dienen compenserende en/of mitigerende maatregelen te worden getroffen en is een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

De aan de weg gelegen gebouwen en woningen blijven alle behouden. Deels zijn deze woningen geschikt als verblijfplaats van vleermuizen. Daardoor, maar ook door de verbinding tussen de bossen in de Vosgrubbe en de kern Margraten, functioneert de laanbeplanting langs de N278 mogelijk als geleidingsroute en/of foerageergebied. Nader onderzoek dient uit te wijzen of en hoe vleermuizen de laanbeplanting gebruiken. Afhankelijk van het gebruik door vleermuizen kan een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk zijn in verband met het rooien van enkele bomen, waardoor essentieel foerageergebied verdwijnt.

Nader onderzoek naar vleermuizen is reeds ingepland wordt in 2013 uitgevoerd.

4.2 Zoogdieren - Eekhoorn

De Eekhoorn (categorie 2: beschermd) maakt mogelijk gebruik van de laanbeplanting langs de N278. In een Eik ter hoogte van de Vruchtenhof werden twee bolvormige nesten waargenomen die mogelijk van de Eekhoorn zijn. Mochten deze nesten daadwerkelijk van de Eekhoorn zijn en kan de boom niet behouden blijven, dan dient het rooien te wachten tot het vertrek van de jongen uit het nest. De rooiwerkzaamheden dienen zodoende buiten de voortplantingsperiode van de Eekhoorn plaats te vinden (december - juni). Daarbij dient gehandeld te worden conform een door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode. In de omgeving van de laanbeplanting bevindt zich voldoende alternatief leefgebied voor de Eekhoorn in de vorm van de bospercelen in de insnijding van de voormalige trambaan die uitkomt in de Vosgrubbe.

4.3 Vogels

Diverse vogelsoorten (alle categorie 3: streng beschermd) komen tot broeden in het onderzoeksgebied. Vogels met jaarrond beschermde nesten kunnen weliswaar worden waargenomen in het onderzoeksgebied, nesten van deze soorten zijn niet aanwezig. De nesten van de in het onderzoeksgebied voorkomende vogels zijn slechts beschermd vanaf het moment van de bouw van het nest tot en met het moment van uitvliegen van de jongen. Om zorgvuldig handelen te kunnen garanderen gelden de onderstaande maatregelen. Een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet is in dat geval niet noodzakelijk.

- Om te voorkomen dat eventueel nesten van broedende vogels worden verstoord en vernietigd, dienen de werkzaamheden in het onderzoeksgebied bij voorkeur buiten het broedseizoen (15 maart - 15 juli) plaats te vinden. Afhankelijk van de weersomstandigheden komen diverse vogelsoorten ook buiten het broedseizoen al of nog tot broeden.
- Om zeker te zijn, dat de werkzaamheden in het onderzoeksgebied zonder problemen kunnen worden uitgevoerd, dient het onderzoeksgebied minimaal één week voor aanvang van de werkzaamheden door een ecoloog/bioloog te worden nagelopen op de aanwezigheid van broedlocaties van in het onderzoeksgebied voorkomende vogels. Deze controle dient in ieder geval bij werkzaamheden in het broedseizoen te worden uitgevoerd en wordt ten

strengste aangeraden bij werkzaamheden in de periode van 15 juli tot en met eind september. Daarbuiten zijn de weersomstandigheden bepalend voor de mogelijkheid tot het aantreffen van broedgevallen.

- Indien nesten worden aangetroffen, dienen in een voor de soort specifieke zone rond het nest geen werkzaamheden te worden uitgevoerd, totdat de jongen het nest verlaten hebben. Aangezien in het noordelijke deel van het onderzoeksgebied de opgaande beplantingen langs drie zijden van het terrein behouden blijven, zullen werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen opgestart kunnen worden. De gunstige staat van instandhouding van de lokale populaties van de in het onderzoeksgebied broedende vogelsoorten komt zodoende niet in gevaar.

4.4 Zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet

Voor het vervolgtraject geldt, dat te allen tijde de algemene zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet van toepassing is. Dit houdt in, dat handelingen die niet noodzakelijk zijn met betrekking tot de voorgenomen ingreep en die nadelig zijn voor de in en om het onderzoeksgebied voorkomende flora en fauna, achterwege moeten blijven. Hieronder valt onder andere beschadiging van te handhaven beplantingen en opzettelijke verstoring van de aanwezige fauna.

4.5 Conclusies in relatie tot de Flora- en faunawet

Op basis van de voorgenomen ingreep in het onderzoeksgebied is het noodzakelijk om nader onderzoek te verrichten naar het voorkomen van vaste verblijfplaatsen en leefgebied van vleermuizen. Alleen op die wijze kan worden uitgesloten of overtreding van verbodsartikelen uit de Flora- en faunawet al dan niet voorkomen kan worden en al dan niet de noodzaak bestaat tot het aanvragen van een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet.
De actualisatie van het bestemmingsplan naar aanleiding van de voorgenomen ingreep heeft geen effect op de gunstige staat van instandhouding van de mogelijk aanwezige populatie vleermuizen, aangezien alle laanbomen nu reeds binnen de bestemming Verkeersdoeleinden staan.

Voor Eekhoorn en broedvogels zonder jaarrond beschermd nest geldt, dat zolang gewerkt wordt conform een door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode geen overtreding van verbodsartikelen uit de Flora- en faunawet te verwachten is. De actualisatie van het bestemmingsplan naar aanleiding van de voorgenomen ingreep heeft zodoende geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van de populatie van de benoemde soorten.

Literatuurlijst

Blaas, M.A., G.M.T. Peeters & E.J.P. Thomas, 2007. Verkennend natuurwaardenonderzoek, effectenstudie en compensatieplan N278 Aan de Fremme - De Hut en N598 De Hut - De Plank. Heukelom Verbeek landschapsarchitectuur, Gulpen.

Blaas, M.A. & G.M.T. Peeters, 2008. Nader flora-onderzoek N278 Aan de Fremme - De Hut en N598 De Hut - De Plank. Heukelom Verbeek landschapsarchitectuur, Gulpen.

Delft, J. van, F. Spikmans & P. Frigge, 2012. Waarnemingenoverzicht 2011. RAVON 14(4): 92-104.

EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, s.a. Waarnemingenverslag 2007. Dagvlinders, Libellen en Sprinkhanen.

Huizenga, C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen L.S.G.M. Verheggen, 2010. Zoogdieren van Limburg. Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Hustings, F., J. van der Coelen, B. van Noorden, R. Schols & P. Voskamp, 2006. Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée, 2008. Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. Tweede sterk herziene druk. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Natuurbank Limburg, z.j. Waarnemingenbestand m.b.t. vaatplanten, vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen, vissen, dagvlinders en libellen van de kilometerhokken 186-309, 310, 311, 312, 313, 314; 187-307, 308, 309, 313, 314 (periode: 1990-2006). Natuurbank Limburg, Roermond.

Natuurloket, 2013. Beknopte eenmalige levering uit de NDFF voor kilometerhokken 186-314 en 187-314, d.d. 4 februari 2013.

www.natuurgegevensprovincielimburg.nl (verspreidingsgegevens vaatplanten en broedvogels)
www.waarneming.nl (flora- en faunawaarnemingen)

Bijlage 1: Lijst van bij het veldbezoek aangetroffen soorten

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Planten			
Look-zonder-look	*Alliaria petiolata*	Hulst	*Ilex aquifolium*
Fluitenkruid	*Anthriscus sylvestris*	Witte dovenetel	*Lamium album*
Kleine veldkers	*Cardamine hirsuta*	Akkerkool	*Lapsana communis*
Kruldistel	*Carduus crispus*	Engels raaigras	*Lolium perenne*
Ruige zegge	*Carex hirta*	Smalle weegbree	*Plantago lanceolata*
Melganzenvoet	*Chenopodium album*	Grote weegbree	*Plantago major*
Akkerdistel	*Cirsium arvense*	Straatgras	*Poa annua*
Gele kornoelje	*Cornus mas*	Zomereik	*Quercus robur*
Hazelaar	*Corylus avellana*	Kruipende boterbloem	*Ranunculus repens*
Kropaar	*Dactylis glomerata*	Gewone braam	*Rubus fruticosus*
Peen	*Daucus carota*	Veldzuring	*Rumex acetosa*
Vroegeling	*Erophila verna*	Krulzuring	*Rumex crispus*
Wilde kardinaalsmuts	*Euonymus europaeus*	Ridderzuring	*Rumex obtusifolius*
Rood zwenkgras	*Festuca rubra*	Vogelmuur	*Stellaria media*
Speenkruid	*Ficaria verna*	Paardenbloem	*Taraxacum officinale*
Kleefkruid	*Galium aparine*	Rode klaver	*Trifolium pratense*
Robertskruid	*Geranium robertianum*	Grote brandnetel	*Urtica dioica*
Hondsdraf	*Glechoma hederacea*	Klimopereprijs	*Veronica hederifolia*
Gewoon biggenkruid	*Hypochaeris radicata*		
Zoogdieren			
Mol	*Talpa europaea*		
Vogels			
Houtduif	*Columba palumbus*	Huismus	*Passer domesticus*
Grote bonte specht	*Dendrocopos major*	Ekster	*Pica pica*